

Christian Rabjerg Madsens tale ved Folketingets afslutningsdebat

Taler

Christian Rabjerg Madsen
Politiker, Socialdemokratiet

Dato

21. maj 2025

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

- 1 Tak for det. Det var ikke mærkeligt, at vi jublede, da Muren faldt, og at vi lod os rive med af 1990'ernes fremgang og i årtier fejrede det, vi troede var demokratiets endegyldige sejr. Men som Lykke Friis i »Tårernes Europa« eller Jeppe Bentzen i »De vingeskudte« har mindet os om, havde det lange fravær af eksistentielle trusler mod Vesten en pris. Patriotismen blev udhulet, forsvarsviljen svækkedes, og vi undervurderede Putin. I mødet med Rusland satte vi i Vesten vores lid til Wandel durch Handel, altså troen på, at økonomisk vækst, øget frihed og stigende levestandarder også for Putin var det vigtigste. Men vi tog fejl. Putin er hverken optaget af velstand eller menneskeliv. Hans
- 5
- 10 mål er at ødelægge Europa indefra og genopbygge det imperium, som styrtede i grus omkring ham, da han som ung KGB-officer oplevede Sovjetunionens sammenbrud i Dresden i 1989.

- Når man læser Jeppe Bentzen eller andre i dag, aner man flere steder et ekko af Stefan Zweigs »Verden af i går«, den meget, meget smukke, men også sørgmodige hyldest til Europas kultur og værdier, skrevet netop, som den kultur og de værdier blev fortæret i nazisternes gasovne. Historien gentager sig ikke, men den rimer. Et mere urovækkende citat er svært at finde i en tid, hvor nogle af vores mest begavede unge samfundsdebattør lyder som et ekko af 1930'erne.
- 15
- 20 Vores og resten af Europas opgave er at sikre, at historiens mørkeste kapitler ikke gentages, at vi omsætter uro og usikkerhed til en ny handlekraft, og at vi gør det på den måde, vi kender i Danmark: gennem fællesskab, reformvilje og solidaritet – den danske vej.
- 25 Putin har i meget vid udstrækning på bekostning af sin egen befolkning opbygget en krigsøkonomi. Med støtte fra Kina og med tætte bånd til og hjælp fra både Iran og Nordkorea arbejder Rusland og Putin målrettet på at være i stand til at føre en storskalakrig mod Vesten inden for få år. Derfor *skal* Europa

30 oprustes, ikke for at føre krig, men for at undgå at komme i krig. Det er helt afgørende, at vi i Europa bliver i stand til bedre at tage vare på vores egen sikkerhed militært, strategisk og industrielt. Det ændrer ikke på, at USA fortsat er en vigtig allieret i NATO, også selv om vi sammen med Grønlands regering har haft et behov for at være meget, meget klare i målet, hvad angår vores
35 forhold i rigsfællesskabet. USA's massive tilstedeværelse i Europa udgør sammen med atomparaplyen fortsat et afgørende element i afskrækkelsen af Rusland. Derfor har vi på trods af uenigheder en interesse i at holde USA tæt på Europa.

Oprustning er langt fra gratis, men det er vigtigt at huske på, at prisen for at lade
40 være er langt højere. Danmark står i den helt unikke situation, at vi har kunnet opruste markant uden at skære i velfærden eller hæve skatterne. Tværtimod har vi styrket velfærden på alle de borgernære områder. Det er ikke kommet af sig selv. Det har krævet en stærk og en sund økonomi. Siden Mette Frederiksen blev statsminister, er bevillingerne til forsvaret fordoblet. Alene Accelerationsfonden
45 løber op i 50 mia. kr. på 2 år. Det er helt vildt, at vi kan tage så stort et beløb op af kassen. Jeg tror, det er vigtigt at huske på, at det jo beror på, at vi har truffet en række sjældent populære beslutninger, der gør, at vi kan tage så store beløb op af kassen. Heldigvis ligger det dybt i Socialdemokratiets dna at tage ansvar – et ansvar, vi vil fortsætte med at løfte, når fremtidig oprustning kommer til at
50 kræve prioriteringer i Folketinget.

Danmarks sikkerhed kan ikke adskilles fra Europas, og Europas sikkerhed hviler i sidste ende på, at vi økonomisk kan følge med både Kina og USA. Den hollandske forfatter Ilja Leonard Pfeijffer beskriver i »Grand Hotel Europa«,
55 hvordan vores kontinent er ved at miste betydning i nutiden og i stedet er blevet et nostalgisk museum for fordums storhed. Ligesom Venedig, skriver han, er Europa ikke længere et levende sted, men en kulisse, som velhavende turister betaler for at opleve, ikke fordi det er relevant i dag, men fordi det var det engang.

60 Draghi skriver nogenlunde samme, omend lidt mindre fyndigt, i sin rapport fra efteråret. I EU har vi behov for massive investeringer i teknologi, uddannelse, innovation og grøn omstilling. Der skal styr på migrationen. Vi skal mindske bureaukratiet og bryde en stigende afhængighed af kritiske råmaterialer og
65 teknologier fra lande uden for Europa.

Vi står midt i en tid præget af uro og store udfordringer. Heldigvis ser vi netop

- 70 nu i den meget vanskelige tid, at Europa står sammen og handler i fællesskab, og
det meget ofte med Danmark og statsministeren som en central drivkraft. Og
Danmark har meget at bidrage med i det europæiske samarbejde. Vi har fra dag
et stået last og brast med Ukraine. Vores demokrati og vores institutioner er i
den absolutte verdenselite, og det er et element i den globale konkurrence om
investeringer, som får en stigende betydning, når andre lande øger usikkerheden
75 om deres institutioner. Lidt friskt kan man sige, at hvis resten af Europa blev en
lille smule mere som Danmark, hvad angår appetitten på økonomiske reformer,
udlændingepolitik, grøn omstilling, vores tillidskultur og velfærdssamfundet, så
ville mange af Draghis bekymringer være håndteret.
- 80 Dansk økonomi er bomstærk. Konkurrenceevnen er tårnhøj. Beskæftigelsen slår
rekorder, og arbejdsløsheden er lav. Vi har mod til at gennemføre de
økonomiske reformer, der er afgørende for at finansiere et af verdens bedste
velfærdssamfund, men vi gør det på en måde, hvor de bredeste skuldre bærer de
tungeste læs. CO2-udledningen er reduceret uden gule veste og uden store
85 sociale forskelle. Asyltallene er de laveste i 40 år, og vi har med lønloft og
skattelettelser bidraget til, at almindelige danskere får lidt mere luft i
økonomien. Det viser, at politik gør en forskel, og at Danmark kan være et
eksempel til efterfølgelse for resten af Europa.
- 90 Vi står i en situation i de her år, hvor europæisk samarbejde meget vel kan
betyde forskellen på krig og fred i Europa i de kommende årtier.
Forudsætningen for europæisk samarbejde er en folkelig opbakning til de
ledende og ansvarlige partier i Europa. Der er populister til både højre og
venstre, der står klar med lette løsninger på vanskelige udfordringer i hele
95 Europa. Får de magten – og det gør de, hvis politik ikke løser almindelige
menneskers problemer – så vil det betyde enden på det europæiske samarbejde
og for flere af de her partiers vedkommende også en helt ny og meget
foruroligende kurs i forhold til Rusland.
- 100 På den samme dag som Hitler blev rigskansler i Tyskland, indgik Folketingets
ansvarlige partier Kanslergadeforliget. Man havde opgivet nogle principper,
men man havde reddet landet. Pesten over Europa fik ikke tag i Danmark i
1933. I lighed med situationen før den største katastrofe i Europas historie
kalder tiden nu på samarbejde og ansvar, også for det, der er svært. Det kan med
105 andre ord ikke nytte noget, hvis partier i Folketinget gerne vil være med til at
bruge penge, men ikke vil tage ansvar for at finde dem. Vi skal ikke skævvride

110 Danmark med massive skattelettelser til de rigeste, finansieret af nedslidte og
arbejdsløse. Det er uklogt at bruge deepfake og manipulation i politiske
kampagner i en tid, hvor vi i højere grad har behov for at kunne stole på
hinanden.

115 I stedet skal vi løfte velfærden, vi skal tackle klimaudfordringerne, og vi skal
styrke rigsfællesskabet. Men i modsætning til tidligere skal det her ske, samtidig
med at vi gennemfører en massiv oprustning herhjemme og i Europa, at vi
håndterer en handelskrig, og at vi hjælper Ukraine til sejr. Det er opskriften på et
trygt kongerige og på et styrket Europa.

120 Tak for ordet.

Kilde

Manuskript taget fra ft.dk med tilladelse fra udgivelse.

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christian-rabjerg-madsens-tale-ved-folketingets-afslutningsdebat2025>